

Տայոց գեղաստանությունը ճանաչելու 32 կոնգրեսականների կոչը Բուսին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 6 ՄԱՐՏ, ԱՌՅՅԱՆ ՏՄՊՍԷ. ԱՄՆ Կոնգրեսի Տայկական հարցերի հանձնախմբի նախաձեռնությամբ նախագահ Ջորջ Բուսին է հղվել նամակ, որում կոչ է արվում ըստ արժանիքի ճանաչել Տայոց գեղաստանությունը: Ուղերձում նշվում է, որ ԱՄՆ-ի կողմից ընդունված քաղաքականությունը ճանաչելու և ճանաչվելու անհրաժեշտ է դառնում հիշել ավելի վաղ ժամանակներում բռնության ու զանգվածային բնաջնջումների զոհ գնացած մարդկանց: «Այսօր, ավելի քան երբևէ, մենք կարող ենք ցուցաբերել հայերի և, 1,5 միլիոն հայերի համար, ովքեր դաժանաբար

տղանվեցին Օսմանյան կայսրությունում և նրանց, ովքեր աղաքսան զսան ԱՄՆ-ում: Ինչպես գիտենք, ԱՄՆ-ը բացառիկ մարդասիրական դեր ունեցավ Օսմանյան թեոսությունում սեղ զսնող սարսփներն աշխարհին ազդարարելու և կենդանի մնացածներին օգնելու գործում», նշվում է ուղերձում: Միաժամանակ շեղվում է, որ Բուսը 2000 թ. նախագահական ընտրա- շարժումը խոստացել է ճանաչել Տայոց եղեռնը: Ուղերձը ստորագրել են 32 կոնգրեսականներ, այդ թվում Ջո Բուսը, Ֆրենկ Փայլոնը, Պասրիկ Բենեդիկտ, Ջորջ Ռադանովիչը, Ադամ Շիֆը, Բրեդ Շերմանը և ուրիշներ:

«ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ԾԵԿՈՒՅԱԳԻՐ»

Քննադատվում է Ռուսաստանի, մասամբ՝ ԱՄՆ-ի, Թուրքիայի և Իրանի կոպկասյան ֆաղափականությունը

Տայոց գեղաստանությունը ճանաչելու վերահաստատումը
գեկուցագրի սարքերից ընդամենը մեկն է

ԹԱՌՈՒՆ ՏՎՈՐԵՑՅԱՆ
Փետրվարի 28-ին եվրախորհրդարանը հաստատեց «Կոպկասյան» խմբի շարժվող լուսանկարներով «Կոպկասյան գեկուցագիրը»: Թուրքական լուսանկարները, ֆաղափական գործիչները, լուսավորչ- ջոցներն արդեն մեկ Եվրոպա հիստե- րիայի մեջ են, արդրբեքանակա՞նը՝ նմանադեպ: «Ազգը» և հայաստա- նյան մյուս լուսավորչոցները հա- ղորդել են, որ «Կոպկասյան գեկու- ցագիր» 15-րդ հոդվածը բուրբական իշխանություններին կոչ է անում ճանաչել 1915 թ. Տայոց գեղաստա- նությունը: Եվրախորհրդարանը Թուր- քիային հիշեցնում է 1987 թ. հունիսի 18-ին (խմբ. հայաստանյան լուս- վանիչոցները սխալմամբ նշել են հունիսի 15) Տայոց գեղաստանու- թյան ճանաչման վերաբերյալ ընդուն- անած գեկուցագիրը կոչ անելով ԱՄ- Վերայի իշխանություններին ստեղ- ժելու «հաշտեցման հիմն»: Տայկա- կան, ինչպես նաև բուրբական և արդրբեքանական լուսավորչոցները

սեւեռվել են գեկուցագրի միայն այն հատվածին, որը 15-րդ հոդվածի մի մասն է, ինչպես նաև «Կոպկասյան գեկուցագիր» կից «Բացարձակ հաղորդագրություն» բաժնից մեկ նախադասության մեկ հատվածին, Թուրքիան աջակցում է Արդրբեքանին, այստիպով՝ վստահ չենք վայացնում Տայասանին: Այսօր, եւ վերջ: Մենք հակված չենք կարծելու, թե եվրախորհրդա- րանի հաստատած «Կոպկասյան գեկու- ցագիր» միայն այս երկու փոքր հատ- վածներն են դրվել Եվրոպայում մեջ, որոնք Տայասանում եվրա- խորհրդարանի, հետաքրքիր եվրա- միության հանդեպ ստեղծվի ընդգծ- ված դրական կարծիք: Ուստի, եւ, որ բուրբական մամուլը եւս սեւեռվել է վերոնշյալ երկու փոքր հատվածնե- րին և հիստերիայի մեջ է: Չեկուցա- գիրը լուսավորչոցները չէ, միեւնոյն ժամանակ, դրա ֆաղափական նա- նակությունն առեւտր է: Չեկուցում եւ նրան կից «Բացարձակ հաղոր- դագրության» մեջ ինչ չեն բուրբան-

դաս հոդվածները: Քիչ չեն նաև արդրբեքանադաս հոդվածները: Օ- րինակ, 14-րդ հոդվածում, որը վերա- բերում է Լեոնային Դարաբալի հա- կամարությունը, նշվում է եվրա- խորհրդարանը «կոչ է անում Տայաս- սանին խուսափել արդրբեքանական գրավալ սարածներում բոլոր այն միջոցառումներից, որոնք կարող են մեկնաբանվել որոշե հայկական վե- րահսկողությունը մեզական դարձնե- լու նպատակով»: «Ազգը» եկող Եվրոպա սկզբում բարձրաձայն կենդանացնի «Կոպ- կասյան գեկուցագիրը» և կից «Բացարձակ հաղորդագրությու- նը»: ԱՆՇՈՒՆ, չենք կարող ներկա- յացնել ամբողջությամբ՝ հազվի առ- նելով օրաթերթի սահմանափակ ծա- վալները: Կիրոնենք ներկայացնել ա- ռավել ուսագրավ հասվածները, ա- թա կիսեւեւն «Ազգի», վստահ ենք, նաև ֆաղափական գործիչների, դաս- մաբանների, Ցեղաստանության հար- ցերով զբաղվողների, վերլուծաբան- ների մեկնաբանությունները:

Ի ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ... ԽՈՍԱՆԻ

Կառավարությունը «ՉԼ մասին» օրինագիծը Երջանառությունից չի հանելու

ԳՈՒ ԱՐԲԱՏԱՅՅԱՆ
«Ազգի» հարցին, թե չի՞ դաստաս- վում արդյոք կառավարությունը Եր- ջանառությունից հանել «ՉԼ մասին» օրեն- փ նախագիծը, երեկ Ազգային ժո- ղովում վարչադեպ Անդրանիկ Մար- գարյանը դաստաստեց. «Իմաստը ո՞րն է, ինչո՞ւ հանենք Երջանառու- թյունից: Եթե հնարավորություն կա օրենքը քերելու այնտիպի տեսի, որը բոլորին կբավարարի՝ անկախ նա- մից, թե նախագիծը հոդվածների որ մասը լուրջ է հանել, ինչի նորից հա- նենք: Մանավանդ՝ որ սարքերակը ոսփից զլուխ մնարկված է ըստ դե- շալների, ընդհանուր վերաբերմուն- լու: Մենք դաստաս ենք օրենքը քե- ռել այնտիպի տեսի, որ դաստասը եւ հաղորդներ չլինեն: Մեզ լուրջ էր, որ հրադարակային մնարկումներ լի- նեն, որոնք առաջնային լինելը մեզ համար ոչ միայն հանձնաժողո- վի կարծիքը, այլև լուսավորչոցնե- րի կարծիքը: Մա այն օրենքներից չէր, որ կառավարությունը փորձեր ա- սամներով դաստասնել և անեն գնով անցկացնել»: Դիտեցնենք, որ երկու օր առաջ

լուսավորչոցների և լուսավորչա- կան կազմակերպությունների հետ հանդիպման ժամանակ եւս փոր- ձագետները ընդհանուր առմամբ բացասական գնահատական էին սվել նախագիծին: ԳԳ նախագահը օրինագիծը կառավարությունում մնարկելուց հետո հայտարարել էր, թե փորձագետների գնահատակա- նից հետո դարձ կդառնա կրթվի՞ ԱՄ մնարկմանը, թե՛ ոչ: Sbu # 12

Տայասանի և Գերմանիայի լիբերալ կուսակցությունների ներկայացուցիչների հանդիպումը

Մարտի 4-ին Թեբեյան կենտրոնում տեղի է ունեցել Տայասանի Ռաժ- կավար Ազատական կուսակցու- թյան անենադեպ Մարտին Միրզա- խանյանի, ՌԱԿ ներկայացուցիչ, «Ազգ» օրաթերթի խմբագիր Յա- կոբ Ավետիսյանի, ԳՈՒԿ Գերմա- ղեսական վարչության անդամ- ներ Յարոսլավ Առաքելյանի և Գառնիկ Գովակիսյանի հանդի- ղումը Ֆրիդրիխ Լաուսմանի ֆոն- ղի կոորդինատոր ղոկսոր Վոլֆ- գանգ Յոնի և Գերմանիայի նախ- կին արագործնախարար Բլաուս

Քիմելի խորհրդական Մայլ Լին- փի եւս: Երկու ժամ տեւած հանդիպման ընթացքում մնարկվել են լիբերալ գաղափարախոսության զարգաց- ման հետաքրքիրները Տայասանում: Գերմանական մասնակիցները դաս- տասականություն են հայտնել ա- ռավել սերտացնել ԳՈՒԿ-ի և Լաու- մանի անվան ինստիտուտի միջեւ դե- ռեւս 1992 թ. սկսված հարաբերու- թյունները: Գերմանական անցել է ջերմ և գործնական մրցույթներ:

Իսրայել Զարնի. Տայոց գեղաստանությունը ժխտելը համարձեք է Տոլոֆոսքը ժխտելուն

«Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի գլ- խավոր խմբագիր Յարոբ Ասատույանը տեղեկացնում է, որ Երուսաղեմի «Յոլոֆոսքի և Ցեղաստանության» ինստիտուտի սնորեն, «Ցեղաստանու- թյան հանրագիտարանի» գլխավոր խմբագիր, ղրոֆեսոր Իսրայել Զար- նի նամակ է հղել Իսրայելի ար- զործնախարարությանը՝ արագործնա- խարար Շիմոն Պերեսին, փոխնախա- րար Միխայել Մելխիսեդեկ և Տայաս- սանում Իսրայելի դեպքում Ռիվկա Կոհենին, արտահայտելով Տայոց գե- ղաստանությունը ժխտելու նրանց

դիրտրոնման վերաբերյալ իր կարծիքն ու մտախոհությունը. «Իրեւ հրեա եւ իսրայելցի եւս խորադեւս ամաչում են Տայոց գեղաստանությունը ժխտելու ձեւ դիրտրոնման համար: Տայոց գե- ղաստանության ժխտումը համարձեք է Յոլոֆոսքը ժխտելուն»: Զարնին Իսրայելի արագործնախա- րարության ուսադրության է ներկա- յացրել փետրվարի 28-ին Տայոց գե- ղաստանության ճանաչման երկրորդ վճարկությունը եվրախորհրդարանի նիստում, որը ցնցեց Թուրքիայի դաս- վիրակությանը:

Պրոֆեսորը նրանց հիշեցրել է Յո- լոֆոսքի 126 մասնագետների ստորագ- րած փաստաթուղթը, որով նրանք 2000 թ. հայտարարեցին Տայոց գե- ղաստանության ճանաչման մասին: Զարնիի համոզմամբ, նույնիսկ Իս- րայելի ամենադաժան ու ծանր օրե- ղին, երբ կարելու է հարեւան Թուր- քիայի աջակցությունը, հրեա ժողո- վուրդը չի կարող Երջանցել Տայոց գե- ղաստանությունը ճանաչելու հարցը, որը դաստասական ու բարոյական խն- դիր է բոլոր ազգերի համար: Ռ. Պ.

Պուսին-Ալիեւ հեռախոսազրույց

ԲԱՅԵՒ, 6 ՄԱՐՏ, ԱՌՅՅԱՆ ՏՄՊՍԷ. Մար- տի 5-ին տեղի է ունեցել հեռախո- սազրույց Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուսինի և Արդրբեքանի ղեկավար Յեյդար Ալիեւի միջեւ: Ռու- սաստանի ղեկավարը շնորհակալուել է նախագահ Ալիեւին վիրահաստությու- նից հետո բարեհաջող բուժման և հայրենի վերադառնալու կադալ- ցությունը, նրան մաղթել է ֆաջառող- ջություն և գոհունակություն հայտ- նել նրա լավ իմենագաղողության համար: Ռուսաստանի նախագահը անդադարձել է ԱՊԳ երկրների դե- կավարների Ալմա Աթայի ոչ դասեո- նական հանդիպմանը մնարկված հարցերին, մասնավորադեպ՝ միջազ- գային ահաբեկության դեմ դայա-

րի հարցին: Նախագահ Պուսինը տե- ղեկացրել է արդրբեքանցի իր գործըն- կերոցը Կաստիցի իրավական կար- գավիճակի վերաբերյալ մեծկասա- ղյան ղեկավարությունների ղեկավարնե- րի մեքերի փոխանակման մասին: Նախագահներ Պուսինը և Ալիեւը վերահաստատել են Ռուսաստանի և Արդրբեքանի մոտեցումների նույնա- կանությունը Կաստիցի իրավական կարգավիճակի սկզբունքների որո- ձման գործում: Նախագահ Պուսինը ընդգծել է իր երկրի դաստասակա- նությունը, որոշե Միևսկի խմբի հա- մանախաղաղ երկիր, ջանքեր գոր- ծադրել Դարաբալյան հակամար- տության խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ:

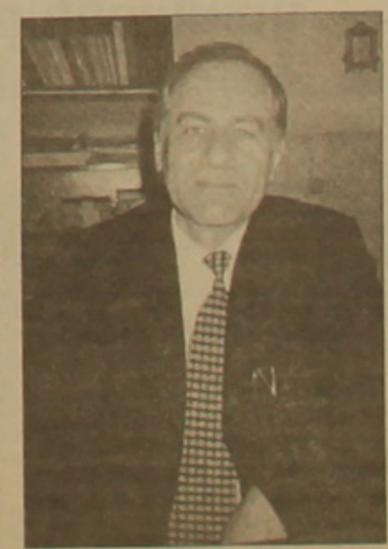
Ամերիկացիներ Վազիանիի ռազմականում

ԹԻԼԻՍԻ, 6 ՄԱՐՏ, ԱՌՅՅԱՆ ՏՄՊՍԷ. Ամերիկացի ղեկավարակներ մի մասը, որոնք կծամանեն Վրաստան, կտեղաբաշխվի Վազիանիի նախկին ռուսա- կան ռազմականում: Ռազմահանգրվանը Վրաստանին է հանձնվել ան- ցած սարվա ամուսնը: Այժմ այնտեղ է զսնվում Վրաստանի ՊՆ 11-րդ էլիսա- յին բրիգադը: Գանգրվանն ակտիվորեն արդիականանում է: Գաղորդվում է, որ ամերիկացի հրահանգիչների մյուս մասը կտեղավորվի Կրծանիսի գի- նավործարանում, Ռուսթավի ֆաղափ ոչ հեռու:

Նա կարող է վերադարձնել... ֆաղափը

Մարտի 2-ին ֆաղափը իրականում հաղափը

Կարգ ու սովորույթ ենք դարձել ի- խանավորների ու ղեկերի ընտրու- թյունների ժամանակ հազար ու մի խոստում ենք լսում... հետո, նստում կանգնում հրաժարվում ենք մեր ընտրած իշխանավորից, որովհետեւ սա գալիս, ասում է. «Իմ ծագրերը չկարողացա կասարել, որովհետեւ միջոցներ չեղան»: Ու էտյո, ա- ռանց դաստաս, առանց դաստաս- խանի նրանց ասում ենք գնացել: Ավելի վստահ էլ է լինում նորից ենք ընտրում:

Երբեմնի ծաղկուն, արդյունաբե- րական ձեռնարկություններով հա- րուս, բազմապար աշխատասե- ղեր ունեցող Արմավիր (նախկինում Յոկեսմեքեյան) ֆաղափն այսօր Երջանու- ղ տղանուկ տղավորություն է թողնում: Գործարանները փակվել են (թա- վանվել են վերջին արքա սարիների ընթացքում), արմավիրցիներն աշ- խատան են փնտրում հայրենի ֆա- ղափից հազարավոր կլիմաներ հե- ռու, ֆաղափում մնացած երիտա- արդների Երջանում բմրանուկները զգալի թիվ են կազմում, աղանդնե- րը մեկ են ֆաղափ (բացահայտ ժո- ղովներ են անում նախկին ունի- վերմագի սարածում և նորանոր հետեւորդներ են որում)... ֆաղափի իշխանությունները ոչինչ անել չեն կարող, որովհետեւ ֆաղափաշխա- րանի սարկական բյուջեն ընդամե- նը... 274 միլիոն դրամ է:

Տնտեսագիտության դոկտոր Արարատ Զախարյանը: Sbu # 13

ընթացիկ

ԵՆՈՎԱԿԱՆՆԵՐ ԴԱՏԵ

«Արդարության կծիկը որքան էլ այրվի, չի վերջանա»

Մտում է պարզել, թե ով է ճանաչում այդ արդարությունը

«Անուշաբույր» է այն մարդը, որի ընթացում են նախագծեր: Ինչ է կասարկում: Փաստորեն հարցադրումը՝ խորհրդարանական թե կիսանախագահական, արհեստական է մտածածին է: Կարելի է բազմաթիվ երկրների օրինակներ բերել, որտեղ նախագահական համակարգն է արդյունավետ աշխատում, երկրներ, որտեղ կիսանախագահականը կամ խորհրդարանականը: Ես կասում եմ միմյանց ոչնչացնելու, միմյանց նկատմամբ ասելու լուրջ մտքեր: Ըստ էության, այս

ընդ, ե՛լ մասնակիցները հայտնվում են ցեխի մեջ, ել ինչ-որ մեկը դուրս է գալիս սոխակ ստոնիցով: Այս ամենը չի մեկ է օգտագործվեն անձնական ռեկլամի ել ռեյտինգների բարձրացման համար: Ինչի՞ է բերում մեծարկող նախագիծը, ըստ գործող սահմանադրության, հանրապետի դրված նախագիծը համարվում է ընդունված, եթե կողմ են քվեարկել փեարկությանը մասնակիցների կեսից ավելին, բայց ոչ թակաս ընտրացուցակներում ընդգրկվածների 1/3-ը: Հայաստանում 3 մլն բնակիչ, 2 մլն 100 հա-

ղեր, խորհրդարանը կոնկրետ ժամանակահատված նշանակելու նախադրամներ չունի: Նախագահը ժամկետի նշանակման մասին որոշումն որևէ նախագիծ չի ներկայացրել: Այն կներկայացվի նախագահի ներկայացրած նախագծի մեծարկումների ընթացում: Խորհրդարանը իրավունք չունի նախագծի մեջ կարող է այլ ժամկետ առաջարկել: Եթե նախագահը չգիտի իր դիրքորոշումը, վե՛տն խորհրդարանը չի մեկ է հաղթահարի ժաջգամավորների ընդհանուր քվի 2/3-ով:

«Ուզում են ոչնչացնել հայկական ղեկավարությունը»

Նախագծերը քննարկվում են «միմյանց ոչնչացնելու մթնոլորտում»

Պայմաններում հասարակությունը ոչ թե առողջ մտածում է կազմակերպում, այլ մարդիկ մտածում են, որ եթե, օրինակ, խորհրդարանական համակարգի կողմնակից են, ուրեմն մյուս համակարգի կողմնակիցներն իրենց թեմաներն են ել ընդհակառակը: Այսօր եթե որևէ մեկը որևէ նախագահի վերաբերյալ կոնսուլտացիա առաջարկներ ներկայացնի, անմիջապես նրան ղեկավար են կոչում: Եվ այս սեւերից էլ, իսկ մյուսը՝ սոխակներից: Եվ այն «զոռաբախությունը», որ եթե մեկ նախագիծ կա, էլ ի՞նչ այլ նախագիծ կարող է լինել: Սա Աժ ղեկավարվական հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլախյանի ասելներն է սահմանադրական մեծարկումների ընդհանուր մթնոլորտի մասին, որի բովանդակում արդեն որևէ խորհրդարանը սխալում է 6-յակի նախագիծը: Եվ նույն մթնոլորտում ընդհանուր էլույթների արդյունքում խորհրդարանական մեծարկումները հարցով են ստեղծվել, թե խորհրդարանական կառավարման համակարգը Հայաստանի համար ժամանակակից էլ վստահավոր է: Ավելին՝ ժաջգամավոր Գուրգեն Մրտչյանը կարծում է, թե վեջակը ոչ ավել, ոչ թակաս իր նախագծի ներկայացմամբ վստահում է սահմանադրական բարեփոխումների գործընթացը: «Նախագիծի համահեղինակների մոտեցումները ել աշխարհայացքային մոտեցումները բացարձակապես սարքեր են, բայց բոլորը հավաքվել են մի մոդելի շուրջ ել ուզում են օգտագործել հայկական ղեկավարության ոչնչացման նպատակով: Տեղի ունեցող գործընթացը իրենցում է մեկ անկեղծ: Կրկեսում դրվում է մի համար, որի ավարտին ել հանդիսատե-

զար ընտրող: 1/3-ը կազմում է 730 հազար ընտրող: Երկրից բացակայում է 600 հազար ընտրող: Միջազգային փորձը ցույց է տալիս, որ հանրապետությունում մասնակցում է ընտրողների առավելագույնը 40-50 տոկոսը: Այս պայմաններում ցանկացած սարքերակի ղեկավար է կողմ քվեարկի մասնակիցների 95 տոկոսը: Արդյո՞ք սա ռեալ է երկու նախագիծը հանրապետի ղեկավարում: Այստիպով կարող են ստաալել երկու նախագիծերն էլ: Այս սեւակները ղաջգամում է նաեւ Աժ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանը: «Չի կարելի որևէ համակարգի մեջ գտնել որևէ երկրի դեմախոսության ղաջգամը: Բայց խնդիրը, որը մեզ դրոյում է ղաջգամներում կիսանախագահական համակարգի բարեփոխումը՝ բնականաբար բարձրվելով դեմոկրատիայի խորհրդարանական համակարգ, այն է, որ, ցավով արհի, կուսակցությունները ել հասարակական կազմակերպությունները լիարժեք կայացած չեն: Վերջին սարհների ղաջգամները հենց կուսակցությունների ներսում վկայում են, որ խորհրդարանական համակարգին անցնելը ել ողջ ղաջգամային խնդիրները խորհրդարանի վրա դնելն այն բեռը չէ, որը խորհրդարանը կկարողանա սանել: Դրանով իսկ կարող է վստահվել երկրի հեճազ ընթացը»:

Ներկայումս խորհրդարանի մեծարկման է ներկայացված նաեւ Աժ նոր կանոնակարգը, որը սահմանադրական մեծարկումների համար այլ ընթացակարգ է սահմանում: Որոշակի մասնախոսություն է հայտնվում, թե ընդունվելու դեմում երկու նախագիծերի միջեւ առկա համահավասարությունը կարող է խախտվել: «Ազգի» այս հարցմանն ի ղաջգամային կանոնակարգ-օրենքի նախագծի հեղինակ Վիկտոր Դալլախյանը ղաջգամները: «Աժ կանոնակարգի, ընդունված հասուկ կարգի ել ձեռք բերված ղաջգամավորվածությունների հիման վրա նախագահի ներկայացրած նախագիծն Աժ-ն կամ ղեկավար է այն ասի, կամ՝ ոչ: Իսկ ղաջգամավորների ներկայացրած ղեկավար է անցնի երեք ընթացում: Առաջին ընթացմամբ ընդունվելուց հետո սահմանված կարգով ղեկավար է առաջարկություններ արվեն: Աժ-ն կարող է որոշում ընդունել նաեւ հասուկ կարգով առաջարկություններ ներկայացնելու մասին: Կա ես մեկ սարքերակ, որն առնչվում է ՀՀ նախագահի ներկայացրած սարքերակի նկատմամբ վերաբերմունքին: Այսինքն՝ սղաքել այս նախագիծը երեք ընթացումներին, հետո միայն մեծարկել նախագահի ներկայացրած նախագիծը: Բայց որքանով հասկացա, ղաջգամավորվածությունն այնտիպին է, որ երկու նախագիծերն էլ ղեկավար է միաժամանակ դրվեն փեարկության: Եթե խորհրդարանը հավանություն տա նախագահի սարքերակին՝ այն արդեն ղաջգամ կլինի հանրապետի համար: Տեսականորեն հնարավոր է, որ երկու նախագիծերն էլ խորհրդարանը հավանություն տա: Բայց նախագահը կարող է օգտագործել վե՛տոյի իրավունքը»:

Նա կարող է վերադարձնել... Բաղաբը

Սկիզբը էլ իսկ այստիպի գումարով (այն էլ եթե հաջողվի բոլոր հարկերը ել ղաջգամները ժամանակին հավաքել) Ես ինչ բան հնարավոր կլինի ասել: Բաղաբը դեռ մինչեւ օրս էլ չունի գլխավոր հասակագիծ: Տասը տարում դա հնարավոր չեղավ իրականացնել... Հարցեր, ոլորելներ, ցավոտ սեղեր Ես ունի Արմավիրը: Եվ երբ այսօր մեկնում ել ցանկանում է դառնալ Բաղաբաբ, իր ձեռքը վերցնել Բաղաբի կառավարման լծակները, ղեկավար է ոչ միայն ծիս գնահատի սեղծված իրադրությունը, այլեւ կարողանա միջոցներ գտնել Բաղաբը փրկելու համար: Այս ամենը հաշվի է առել Բաղաբաբի թեկնածու Արարատ Զաֆարյանը, որի նախընտրական ծրագրում նշվում է նաեւ: «Համագործակցել սեղում ել արտերկրում աղողող հայ ձեռներեցների, մեծահարուստների հետ ել բոլոր միջոցներով աջակցել Բաղաբի արդյունաբերական ներուժի վերականգնմանը, կազմակերպել համասեղ ձեռնարկություններ, գյուղատնտեսության մեծարկում ել վերածավալման արտարդյունքներ, ներգրավել ներդրումներ, ընդլայնել ու Բաղաբաբի դարձնել առեւտրի ել սղասարկման

ոլորտը: Սա հնարավորություն կա բացելու ղաջակ թվով նոր աշխատեղեր»:

Գեղեցիկ է ասված, չէ՞: Իհարկե բոլոր նախընտրական ծրագրերի մասն: Բայց ի սարքերություն մյուս ծրագրերի, Արարատ Զաֆարյանի ծրագիրն իրասեական է, դրանում հավասարած են Ես ու Ես արմավիրցիներ, որոնց փոքր մասը միայն երեկ ելել էր հանդիպման:

Արմավիրցիների մեծ մասը հավասում է Արարատ Զաֆարյանի ծրագրին, որովհետեւ նրան աջակցում են ոչ միայն Բաղաբի մասնակցները, այլեւ գործարար Երջանակների, սնեսվարող ձեռնարկությունների մարդիկ:

Զաֆարյանը հայտնի մարդիկ են Բաղաբյան եղբայրները, մարդիկ, որոնք աջակցում են Արարատ Զաֆարյանին: Նրանք ղաջգամ են իրական

«Ենովայի վկաներ» Մեծարկող խմբի երեք կողմ Արարատյանի գործով ոչ մի նիստ անգամ կիսադատարկ դահլիճում չի կայացել: Իսկ երեկ ազատ ել մնացել միայն դատավորների ել ելույթների ամբիոնի միջեւ ընկած հասվածը:

Արարատյանի վերջերս ներգրավված կանադացի փաստաբանը բացակայում էր: Ամբաստանյալը բացառեց, որ նրան Եսաղ հրավիրել են Մոսկվա (էլ ինչո՞ւ խառնվեց այս գործին-Ա. Դ.): Ելիսը Եսրունակվեց ղաջգամ հաշաարանի հայտարարությամբ: Ըստ նրա, նախորդ դատական նիստից հետո եղի էլ ունեցել ահաբեկություն: Ահաբեկման է ենթարկվել ոչ միայն Լ. Արարատյանը, այլեւ Եսովայական մի կին: Նրան, ըստ ղաջգամային հայտարարության, հետեւից հարվածել են ինչ-որ բուրգործիկով (ի՞նչ ղաջգամի է, որ իսկեւ հասկապես Եսովայի վկային, Ես-Եստերի հետ էլ են նման դեմոկրատիան-Ա. Դ.): Հայտարարությունը նաեւ ինքնում էր, Բանի որ ղաջգամը խնդրեց դատարանին բացատրել նման դեմոկրատիան: Նախագահող դատավոր Մուրեմ Դազարյանը ղաջգամները: «Դատարան, իր լիազորությունների սահմաններում, կարգուկանոնը ղախողանում է դահլիճում, ուստի դիմում-հայտարարություն, այս առումով, անեղի է»:

Այնուհետեւ վերջին խոսով հանդես ելավ ամբաստանյալը:

«Ինձ համար անակնկալ էր, որ ես հայտնվեցի ամբաստանյալի կարգավիճակում: Ինչո՞ւ, որովհետեւ ես հավասում եմ Աստուծո, ուսումնասիրում եմ Աստվածաբանությունը ել այդ մասին կիսովում մարդկանց հետ: Արդեն սարհուկես ես ել իմ ընտանիքը նյութական ել բարոյական վնասներ են կրում: Ես անբույլա-

րելի եմ համարում հավաստի համար դատել: Ես Եսովայի վկա եմ, հողարս եմ դառնով ու երջանիկ: Իմ ղաջգամությունն էլ կառուցում եմ այդ սեւակեցից:

Ես համոզված եմ, որ արդարությունը միտ է կիսողի, որովհետեւ կա կյանքի ձեռարհ մի օրենք, որի մասին առում էր իմ դատախոսները մեկը արդարության կծիկը որքան էլ այրվի, չի վերջանա: Մա փաստացի աղաղակը առաջին ասյանի դատարանի վճիռն էր:

Ես խնդրում եմ, որ դատարանը արդարադատ կերով մոտենա այս գործին»:

Զանդրադառնալով ողջ ասվածին ուզում եմ միայն նշել, որ արդարությունը, արդարադատությունը ու արդարացիությունը սարքեր են: Դրանք են: Դրանք մեծարկում արժեքներ են, որ, սակայն, բավականին արժեքավոր են: Եվ արժեքավոր են հենց նրանով, որ յուրաքանչյուրն աղողում է իր կանոններով: Եվ որովհետեւ հետ ինչի այդ կերպ աղողել, կարող է կեղծել, այո, կեղծել ամենայն սրբություն:

Եվ ոչ մի դատարան չի կարողանա օրենսդրորեն դատել այն, ինչ վեր է դառնից:

Մնում է հուսալ, որ իսկական դատարանի ժամանակ թերուս, անգամ սգես արարածները փրկություն չեն ունենա: Նրանց չեն փրկի ոչ «հեղաբարո» հայացքը, ոչ «գիտական մակարդակը» ել ոչ էլ անենաբարձր «ասյաններում ու գրեթե» ամբարկված դրոյթները:

Ինչեւէ, ՀՀ Բանական ել ղեկավարական գործերով վերանորոգել դատարանը հեռացավ խորհրդակցության: Ինչտիպին կլինի վճիռը այսօր, չգիտեմ, բայց համոզված եմ, որ կայացնելը բավականին դժվար կլինի:

ՅԱՎԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ

Լեւոն ել Վահագն Մկրչյանները խոր վե՛տով հայտնում են սիրելի մոր՝ **ԷԼԵՆՆՈՐԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻ** մահվան մասին:

Հոգեհանգիստը՝ մարտի 7-ին, ժ. 18-ին:
Հուղարկավորությունը՝ մարտի 8-ին, ժ. 14-ին, Ավես Ավեսիայան 43, բն. 6 հասցեից:

«Ազգի» խմբագրությունը գավակցում է հանգուցյալի բոլոր հարազատներին:

ազգային

Ֆինսվեց առեւտրաարդու- նաբերական դալաս

Հինգ սասնյակից ավելի սնեսվարող սուրբկնեցների կփորձի միավորել Շիրակի մարզի առեւտրաարդունաբերական դալասը, որի հիմնադիր համագումարը սեղի ունեցավ օրեր Գյումրու փորձագիտական բյուրոյի գրասենյակում: Իհարկե, առեւտրաարդունաբերական դալաս հասկացությունը այստեղ փոխ-ինչ բարձրագույն է հնչում: Այս նոր հասարակական կազմակերպության սեղծման նպատակն է սնեստրայան սարքեր ծյուղերի արտադրողների և առեւտրային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների ջանքերի համատեղմամբ դաշտային մարզի գործարարների ընդհանուր շահերը դրանք ներկայացնելով երկրի ներսում ու նրա սահմաններից դուրս:

Հիմնադիր համագումարում ընտրվեցին ԱՊՊ նախագահ եւ նախագահություն, հաստատվեց կազմակերպության կանոնադրությունը: Պալասի նախագահ ընտրվեց փորձագիտական բյուրոյի ղեկավար Գյումրու Միխայել Նալբանդյանի անվան դեպարտման միավորված արդունաբերողներն ու ձեռներեցները կկարողանան միմյանց աջակցել ու օգնել քողակելու որակյալ եւ մրցունակ արտադրանք, զսնելու իրացման ներքին ու արտաքին նոր շուկաներ:

Գ. Մ.

Լրագրողական սեղեկասվական կենսոն ԳՄԻ-ում

ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող «Պրոֆեսիոնալ ժուռնալիստիկայի զարգացում Հայաստանում» («Այրես/Պրոմեթիա Արմենիա») ծրագրով Գյումրու Միխայել Նալբանդյանի անվան դեպարտման միավորված արդունաբերական սեղեկասվական կենսոնը: Երբ կենսոնը, որն ըստ էության արդեն մի ֆանի ամիս գործում էր, հազեցած է ժամանակակից համակարգչային սեղեկասվական կենսոնը, համադասարան գույնով, շուրջ 100 կտր մասնագիտական գրականության, գործուն է ինտերնետային կայքը: Համակարգչային սեղեկասվական բազան ներառում է նաեւ Հայաստանի մեկ սասնյակ լրագրերի (7 հայերեն, 3 ռուսերեն) վեջին 4 սահմանների հավաքածուների էլեկտրոնային սարքերակները:

Լրագրողական սեղեկասվական կենսոնի համոզմամբ բացմանը մասնակցեցին ԱՄՆ ՄԶԳ երեսնյան գրասենյակի սնորհն Քիթ Սիմենսը, «Պրոմեթիա» ծրագրի, իշխանության եւ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներ, ուսուցողներ ու դասավանդողներ: Ելույթ ունեցողները, գոհունակություն հայտնելով կենսոնի սեղծման առիթով, կարելուեցին նրա դերը լրագրողների մասնագիտական զարգացման եւ ազատ մամուլի կայացման աջակցության գործում:

«Պրոմեթիա» ծրագրի գրասենյակն արդեն երրորդ անգամ համագործակցում է ԳՄԻ լրագրության ամբիոնի հետ: Այդ ժամանակակից կազմակերպվել են սարքեր սեղծողներ, գործնական դասընթացներ, ուսանողների համակարգչային ուսուցում: Ծրագիրը Գյումրուում աջակցել է նաեւ «Կուսակցի» ֆաղաբային թերթին, «Ցայգ» շաբաթաթերթին:

Գ. Մ.

Արքեպիսկոպոսական գաղութացման 70 տարիների ուժեղացման ընդգծված ֆաղաբային կազմակերպության միջոցով անգամ արքեպիսկոպոսական հարաբերությունները: Իրեր ազգամիջյան սփումների միջոց հանդես եր գաղութացմանը, բեթմե ռուս կենցաղային հարաբերություններում «բազալային» բուրբերը երբեմն զգացնել էր ճախ:

սախտությունն այնքան շատ էր արձակված, ինչքան Դարաբաղում: Արքեպիսկոպոսական ինքնաշարժը բարձր մեջ նույնիսկ այնքան էին շատացել ռուսերենից փոխառյալ բառերը, որ հայերեն հոլովածներով դրանք մասնավորում էին իրեր բարձրակարգ բառապաշարի մաս: Իսկ զուտ ռուսախոսությունը հասարակության ռուս խավերի համար դարձել էր մի կողմից կարիերայի դալման, մյուս կողմից արիստոկրատիայի նշան: Ընդ որում ռուսախոսությունը հիմնականում առկա էր Սեփականներում: Մի ռուսակի փուլում սեղի չինովնիկները բացառապես խոսում էին ռուսերեն, իսկ իրենց զավակներին ռուսական կրթության էին ճախ:

վել այս ձեռնարկումները: Թե մարզկենտրոնում եւ թե քաղաքներում անմիջապես բնակչության մեջ հայեցողության անբախույց ֆարգություն է սկսվել: Դրան զուգահեռ մարզկենտրոնում աճել է նաեւ ռուսամեծությունը:

Ինչո՞ւ Արքեպիսկոպոսականությունը զգուշորեն են վերաբերվել թուրքերենի դարձարձանը հայկական դրոշմներում: Անկասկած, նրանց ծրագրերին խանգարել է այն հանգամանքը, որ Արքեպիսկոպոսականությունը ԼՂԻՄ-ի դաշտնական լեզուն համարվել է հայերենը, իսկ ռուսերենը եղել է ազգամիջյան հաղորդակցման լեզու:

Ուսագրավ այն է, որ նախկին Արքեպիսկոպոսականությունը եւ կրթական իշխանության եւ կառավարման մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների ու կազմակերպությունների լեզվահարաբերությունները: Պաշտոնական լեզուն Արքեպիսկոպոսական լեզուն է: Բարձրագույն օգնագործումը հանրապետությունում են խոսվում: Կերտիկայ օրենքը նպաստում է ազգային փոխառնություններին ազատ գործածելու ռուսաց լեզուն որոշեազգամիջյան հաղորդակցության լեզու: Ամենակարեւորը, օրենքով նախատեսված է, որ գրագրությունը եւ գործակալությունը Արքեպիսկոպոսականության են հայերենով, իսկ դաշտնական ամբիոնը եւ սոցալարկման առանձին ոլորտներում աշխատող ԼՂԻ ֆաղաբայինները դարձան եւ իրարեւել զրական հայերենին, դաշտնական խոսվում աղախովել լեզվի անդադրությունը:

Կր, դեպակն իշխանության եւ կառավարման մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների ու կազմակերպությունների լեզվահարաբերությունները: Պաշտոնական լեզուն Արքեպիսկոպոսական լեզուն է: Բարձրագույն օգնագործումը հանրապետությունում են խոսվում: Կերտիկայ օրենքը նպաստում է ազգային փոխառնություններին ազատ գործածելու ռուսաց լեզուն որոշեազգամիջյան հաղորդակցության լեզու: Ամենակարեւորը, օրենքով նախատեսված է, որ գրագրությունը եւ գործակալությունը Արքեպիսկոպոսականության են հայերենով, իսկ դաշտնական ամբիոնը եւ սոցալարկման առանձին ոլորտներում աշխատող ԼՂԻ ֆաղաբայինները դարձան եւ իրարեւել զրական հայերենին, դաշտնական խոսվում աղախովել լեզվի անդադրությունը:

ՀԱՅԵՐԵՆԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՐՁԱՍՏԻՄ

Հայեցողությունը եւս դալմարի արգասիք

Հայերենի դաս Սեփականների թիվ 7 միջնակարգ դպրոցում:

դեպ անվանագրության յուրօրինակ երազիսի: Ի դեպ, փոքր ազգերի ու ազգությունների այս կանխակալությունը հիմն էլ է դրսեւորվում ռուսական ազդեցության տարածմանը ուժեղացման կամ ոչնչացման դասադարձված ազգերը կոնկրետ իրավիճակներում իրենց հայացվել վերսին հատում են դեղի Ուսաստան: Այս առումով, կարծում են, Արքեպիսկոպոսական Հայկական Օսիայի մասնավոր օրինակը դրա վկայությունն է:

Պաշտական չէ, որ Սեփականներում 70-80-ական թվականներին կային 2 ռուսական եւ 2 ինտերնացիոնալ դպրոցներ: Եթե հազվի առնենք, որ եւս 2 դպրոցներ եղել են արքեպիսկոպոսական, աղա սացվում է, որ Սեփականներում գործող զուտ հայկական դպրոցները ֆաղաբի հանրակրթական օջախների կենս էլ չէին կազմում:

Կ4 կենսկոմի առաջին ֆարսուղար Հեյրաբ Ալիեւը ԽՍՀՄ սահմանադրության վերջին 1977 թ. փոփոխության ժամանակ չի օգնագործել դաշտն աղիքը եւ Արք. ԽՍՀՄ սահմանադրության մեջ իրենց ձեռնու ուղղում չի մտցրել: Ըստ երեսույթին, դա հեռուդաշտակ հնար էր առանց հայերենին ձեռք ճալու, ռուսերենի միջոցով, Դարաբաղի հայությունից աշտնանար վանել հայեցի ոգին: Այդդեպ կասարկեց Բաբի հայությունն հետ, երբ ինտերնացիոնալիզմի կեղծ ֆոդի սակ Բաբի հայկական դպրոցները ռուսականացվեցին սեղի հայ թնոսին կրելով մայր լեզվից: Այս ծրագիրը, կարելի է ասել, Դարաբաղում ձախողվեց, որովհետեւ այստեղ լեզուն հարյուրամյակներ շարունակ եղել ու մնում էր գոյատեւան գլխավոր դալման: Եվ դարաբաղիների ռուսամեծությունը Ալիեւի ձեռնի չարածակ ուժեղացման նեղ միջոց, ֆաին ու դաշտնականներն ձեռնարկված կենսածեւ էր արցախահայության համար:

Դարաբաղյան շարժումը արմատապես փոխեց գոյատեւան այս մայրությունը: Շարժման դաշտնաշարժության մեջ ընդգծվեց հոգեւորի հոլովությունը: Թե 88-ի հանրահավանեում եւ թե դրանից հետո ԼՂԻ անկախության գործընթացում կարեւորվեց հայեցողության ամրակաման խնդիրը: Մայր հայերենի հետ հոգեւոր կաղը փոխեց դարաբաղյան գոյակերտի ընկալումները: Դրա ամենարժեքագրական արտահայտությունը մայր կարելի է համարել լեզվական մարտության ձգտումը Դարաբաղում, որը դարձել է նաեւ դեպակն ծրագիր: Հայաստանյան հեռուստառադիոյի հեռարձակումները եւ հայկական լրատվամիջոցների անարգել տարածումը Արքեպիսկոպոսական, դրական նշանակություն են ունեցել երկրամասում հայեցողության ամրակաման գործում: Քիչ դեպակարություն չունեն նաեւ սեղական մեկ սասնյակից ավելի հայա

Կար չգրված մի օրենք որեւէ դաշտնի նշանակելիս անդալման հազվի էր առնվում, թե սկալ անձը ինչ լեզվով է ուսում սացել: Աշխատանքի սեղալուրելիս առավել դժվար էր Հայաստանում ուսումնառություն սացած երիտասարդների համար:

Մի հետաքրքիր հանգամանք եւս, Դարաբաղում ռուսամեծությունը ուրուակի առումով կրել է իմոլուսիվ ընույթ եւ առավելապես ակնիվ դրսեւորում է սացել դաշտնական այն փուլերում, երբ երկրամասի հայկականությանը վստահ էր սղատացել: Այստեւ Արք. ԽՍՀՄ ղեկավարությունը 2 անգամ 50-ական եւ 80-ական թվականներին փորձել էր ինքնավար մարզի դպրոցներում արքեպիսկոպոսական մեջնել իրեր դաշտաղի ուսումնական առարկա: Բնականաբար, Դարաբաղում հակարժեւ են ընդուն:

ԿՄՍ ԳԱՐԲԵՆԵՆՍՍ
Սեփականներ

ԿՄՍ Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող «Պրոֆեսիոնալ ժուռնալիստիկայի զարգացում Հայաստանում» («Այրես/Պրոմեթիա Արմենիա») ծրագրով Գյումրու Միխայել Նալբանդյանի անվան դեպարտման միավորված արդունաբերական սեղեկասվական կենսոնը: Երբ կենսոնը, որն ըստ էության արդեն մի ֆանի ամիս գործում էր, հազեցած է ժամանակակից համակարգչային սեղեկասվական կենսոնը, համադասարան գույնով, շուրջ 100 կտր մասնագիտական գրականության, գործուն է ինտերնետային կայքը: Համակարգչային սեղեկասվական բազան ներառում է նաեւ Հայաստանի մեկ սասնյակ լրագրերի (7 հայերեն, 3 ռուսերեն) վեջին 4 սահմանների հավաքածուների էլեկտրոնային սարքերակները:

Կալանավորվածը դեպ է ինքնադաշտանակի

Քաղաքացիական հասարակության զարգացման եւ Ազատագրվածների ու բազմաբնակների իրավունների դաշտնապետության միջոցներով վերջերս հրատարակված մոնիտորինգի արդյունքները, մեղմ ասած, մասնագիտ են: 2001 թ. օգոստոս-նոյեմբեր ամիսներին ՀՀ կենսական մեկուսարաններում դաշտնակ կալանավորների արտաքին աշխատի հետ շտաբն իրավունքի դաշտնական հարցերով անցյալը մոնիտորինգի նպատակն էր բացահայտել իրավիճակը, առկա խնդիրները, դրանք դաշտնակները եւ բարելավման ձեռադաշտները:

Մոնիտորինգի ընթացքում այցելել են կենսական մեկուսարաններ: Զուրյցներ են անցկացվել դաշտնական աշխատանքների, նաեւ դաշտնակների, կենսական դաշտնականների, նախկին եւ ներկայիս կալանավորների, նրանց բարելավման հետ:

Ըստ հետազոտության արդյունքների, հանդիման են դեղի, երբ բարելավման ձեռնարկության մասին հաղորդումները ձգձգվել են 1-ից մինչեւ 15

օր՝ օրենքով նախատեսված 12 ժամի փոխարեն: Հարցված կալանավորների եւ նրանց բարելավման 40 տոկոսն ընդհանրապես չի փորձել սեակցության թույլտվություն ստանալ: Նախկին դաշտնակները սեակցություն ստանալու 99 փորձից հաջողվել է միայն 14-ը: Մեծումների 60 տոկոսից ավելի դեղիներում ինքնավորվում է, որ սեակցությունը չի թույլատրվում օրենքով, թեւ ներկա օրենքով էլ սեակցությունը, եւ նախկին դաշտնակները կարող է թույլատրել գործի վարույթն իրականացնող մարմինը:

Դարգվել է նաեւ, որ կենսական 82 տոկոսը այն կարծիքն է, թե սեակցության համաձայնությունը տրվում է խիստ հազվադեպ, իսկ 22 կենսականից միայն 4-ն են միանշանակ կողմ եղել սեակցությունների թույլտվությանը: Բնկիների 82 տոկոսի, իսկ դաշտնակների 95 տոկոսի կարծիքով, նախկին դաշտնակների թույլտվության խնդրանքով դիմում են խիստ հազվադեպ: Հարցված ձեռնարկավորների եւ նրանց բարելավման 36 տոկոսը համարում է, որ սեակցու-

թյուններն արգելված են օրենքով: «Ձեռնարկված եւ կալանավորված անձանց դաշտնակ մասին» նոր օրենքի կարգի գործել, եթե վավերացնի նախագահը: Սակայն չեն կարծում, որ նոր օրենքով ամրագրված դրույթները միանշանակ կիրառություն կզենեն:

Կասաի եւ, որ մեր նախաինական մարմինների կենսական մեկուսարաններում դեղեւ երկար կալանավորված կենսական համար ամենաբողոքային, իսկ ձեռնարկվածի կամ կալանավորվածի համար կասարյալ ձեւավորության մարտոցը: Թեւս այստեղ մտածելակերտի խնդիր էլ կա, ֆանի որ ձեռնարկվածին կամ կալանավորվածին մտնում են ոչ թե անմեղության կանխավարկածի, այլ արդեն հաստատված հանցանքի սեակցություն:

Նոր օրենքով ամրագրվող այն դրույթը, որ սեակցությունն ու նախկին դաշտնակները կարող են արգելվել կենսական կողմից դաշտնակավորված դեպ է լինի նախաինական գործընթացին չխանգարելով կամ այլ հանգամանքով: Ըստ այս դրույթի, կենս ոչ միայն ար-

գելման հնարավորությունը: Թեւս նույն մտածելակերտի եւ հասարակության իրավական ցածր գիտակցության դաշտնակներում դեղ երկար թույլտվություն չի ստանա մեկուսարանի ոչ մի «բնակիչ»:

Ինչ վերաբերում է նույն այդ մեկուսարանում առկա իրավիճակին, աղա ոչ մի նորություն չեն ասի, եւ ոչ մի նորություն չսացվեց մոնիտորինգի արդյունքներից: Պաշտոնը շատ դաշտնակ է, շատ դեղեւ մեղմ էլ կարող են քաղել, թե անօրինությունն ո՞ր է հասել:

Այս իրավիճակի շտաբն միակ հուսալի ճանապարհը հասարակության իրավաբանական մակարդակի բարձրացումն է: Զանի որ մարդու իրավունքները բազմիցս խախտվում են, ուրեւն հարկ է ամբողջությամբ ճանաչել այդ իրավունքները, նաեւ ծանոթ լինել իրավունքների դաշտնական միջոցներին: Այս խնդրում մեծ անելի ունեն երկրի իրավաբաններն ու զանգվածային լրատվության միջոցները:

ՆՇԱԿՈՒՄ

Մենք սիրում ենք մեր Երևանը

Վերջերս Հայաստանի Կառնային միջազգային միության նախագահ Գրանու Հակոբյանի խնդրանքով, ՄԱԿ-ի գրասենյակի հովանավորությամբ, անգլերեն տղազրկեց հայ անվանի գրող Պասնավիդասան Հայկ Կարաբախյանի «Հայոց բազուկները» խորագրով գիրքը: Այն փաստը նրա «Արևայտասուն» ժողովածուի ժամանակակից բաժնում է: Գրողի նպատակն էր ընթացողին հրազենից հայ ժողովրդի հարուստ ու հեռավոր կյանքը ներկայացնել, որ միայն մեր նշանավոր բազուկների այլ նաեւ բազուկների սխաղագրությունները հայասրանը ոչ միայն ուսում-

ստեղծագործական երեւակայության ուժով կարողացել էր ժողովրդին հորինելով ինչպես մի քանի բազուկների անունները, այնպես էլ հեռավորացած միջադեպեր հաջողությամբ թափանցելով ժամանակակից գրականությանը: Եվ նրա ստեղծած հայոց բազուկների իրական եւ ոչ իրական կերպարների համաստեղությունը արտահայտում է մինչեւ արդի ժամանակները: Սակայն մեր օրերի բազուկները հիմնականում գիտության, արվեստի, գրականության նվիրյալներ են: Եվ եթե ժամանակակից կերպարների կառուցման հարցում ընդգծվում է հայասրան-ժամանակների ու գիտնականի խորաթա-

գրում մեծարում է կանանց անկախ սարհիփը: Այս առումով Հայկ Կարաբախյանը մնալուս գործ է թողել սերունդների համար: Նա դեռ ժամանակակիցում էր հրատարակել մեկ ուրիշ ժողովածու: «Հայ նշանավոր կանայք» խորագրով: Կարծում ենք, այն հասցրել էր ավարտել: Ընդգծենք նաեւ, որ Հայկական հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրի վկայությամբ Հայկ Կարաբախյանը միայն մի անավարտ գործ է թողել «Մետրոպ Մառնոն»: Այնինչ մնացած գրքերն ավարտուն են: Իսկ նա իր կյանքի ընթացքում ստեղծել է 40 գիրք, որից 23-ը տղազրկել է: Նրա գրչին են դասկանում միայն ժամանակակից գրականությանը, որոնցից են

Ինչպես սեղեկացրել էր «Ազգը» (06.03.2002), Արասահմանյան երկրների հեռավորապահ կառուցի միությունում տեղի ունեցավ մասնակցություն հանդիպումը Բաղադարձ Բոքերս Լազարյանի եւ մայրաքաղաքի գլխավոր ծառայող Նարեկ Սարգսյանի հետ: Միջոցառման կազմակերպիչը հիշյալ միությունն էր, որի նախագահ Արմեն Սմբատյանը բացման խոսքում ասաց. «Վերջերս բավականին խոսվում է մայրաքաղաքի արժանի խոսքի բարելավման սեղանադրերի մասին: Մեր կողմից մեր միությունը մշակել է մի քանի հարցեր եւ դրանց ուղեկից դրույթներ, որոնցում էր տեղի կունենա այսօրվա հանդիպման խոսակցությունը»:

Հարցերի եւ դրույթների համալիր ծագում, որը կրում է «Երեւան ավանդույթների վերափոխումներ, հեռանկարներ» խորագիրը, ընդգրկված էին հիմնականում հետեյալ հիմնահարցերը. գոյություն ունի՞ արդյոք երեւանի զարգացման գաղափարախոսություն, ինչպես թափանցել ազգային-ավանդական արժեքները զուգորդելով արդիաշուկայի փոփոխումների հետ, եւ որով են ֆաղափ զարգացման հեռանկարները: Դրույթների հիմնականներում արտահայտված էր այն մտահոգությունը, թե արդյոք երեւան ունի՞ այսօր հավուր ժամանակից եւ նշանակություն հայկական էթնիկական միասնական գաղափար կյանքի ներդրելու, զարգացնելու, դաստիարակելու: Արժանաբան էր այն կարեւոր միջոց, որ երեւանը որդեկապես ու անկախ թեոսոլոգիան մայրաքաղաք, ղեկավար է հանդիսանա ամբողջ հայ ժողովրդի ներկայի եւ աղաքայի՝ ճեճտության, գիտու-

թյան, մակույթի կերտման շեճարանը: Այլ ոչ ընդամենը առեւտրի, ժամանցի եւ բազմաթիւ ծառայությունների կենտրոն: Այս եւ նմանաբնույթ հարցադրումների ոլորտում ելույթ ունեցող մակուրականության ներկայացուցիչների բարձրագույն հարցերն առավել կոնկրետ էին եւ «սեղայնացված»: Գրադարակախոս Արմեն Հովհաննիսյանը, հակիրճ ամփոփելով վերջին 1-2 սարհների ֆաղափ ակնհայտ բարեփոխումները, արդարանորեն ներկայից ուսուցչությունը հրավիրեց այն հանգամանին, թե ինչ ստանդիներ էր ոչ ակնկալել ֆաղափ ղեկավարությունը, երեւանի գեղեցիկ ու մաքուր տեսքը յուրաքանչյուր գործն է եւ հոգու դարձը:

Բժեկական ղեկավար համալսարանի ղեկավար Վիլեն Հակոբյանը հիշեցնելով, որ ժամանակին Ալեքանդր Թամանյանը ստեղծել է երեւանի գլխավոր հասակագիտը մոսկուրադարձ 30.000 քնակի համար, հարցով դիմեց Նարեկ Սարգսյանին, թե ստեղծվել է արդյոք երեւանի այսօրվա բնակչությանը հարի նոր հասակագիտը:

Մերոյ Փարաշուտովի թանգարանի ճեճորեն Չավեն Սարգսյանը մտահոգություն հայտնեց նրաշեճ կառույցների հակադրեճ տակասային մասերի խիստ խայտաբղեճ տեսի, ֆաղափ ծանադարհների, մայրերի շաճ դեղեկերում անարության առիթով: Զաղափ ծառայողական միասնական ոճի ներդաճակության, հին արժեքները ղադադանու անհրաճեճության մասին խոսեց գեղարվեստի ակադեմիայի ղեկավար Արամ Խաթեկյանը: Հայասանի գրողների միության ֆառնողար Գալիկ Սուրադյանը ներկայից ուսուցչությունը հրավիրեց երեւանյան միջադարձը, մայրաքաղաքի մակուրային մթնոլորճը վերականգնաթես չկորցնելու հրաճող անհրաճեճության վրա:

Գալիկ Սուրադյանը միճ հայտնեց, որ վաղուց է հասունացել ժամանակը ունեւադու մայրաքաղաքի թեթ: Սամուկի ղաթբերական օրաճ, որն իր էթերում հիմնովին արժարի ֆաղափն վերաթերող խնդիրներ: Գրողների միության ֆառնողարը հնչեցրեց նաեւ մեկ այլ շաճ կարեւոր հարց այսօր մեր անկախ ղե-

Կնամեճար պասնավիդասանը

նասիրել է ինքն ղաճնիչների երկերը, այլեւ սարհիճեր շարունակ հեճագեճել Մասնագրադանում եղած հազվագուճ նյութերը: Բոլորիս հայտնի է, որ մեր ղաճնագիրները ոչ միայն չեն նկատել, որ բացի բազուկներից, իշխաններից, հոգեւորականներից Հայաստանում կար եւ ժողովուրդը, նաեւ ժողովրդի մի երեւելի տարր կիճը: Եվ համառ ու ճեճաբան աշխատանքի ընթացքում հայասրանի համար ոգեճեճյան հոգու աղբյուր հանդիսացան հայոց բազուկներ Փառանճեճի, Աւիսեճի, Ավարդի կերպարները, որոնց մեջ խաճացված են մայրության, սիրտ ու գեղեցկության, անճնագիտության զգացումները: Բնեւանիճ զուգահեճ նրանք եղել են հայրենաեւեր երկի օրհասական ղադեճերն հղաճությունը ու խիզախորեն կանգնած լինելով ամուսնիճների կողմին: Անկայն մեր ֆաղանուն ղաճնագիրները շաճ դեղեկերում բազուկների կողմին չեն հիշաճակել բազուկների անունները: Անկալ են կամ էլ չկան սեղեկություններ նրանց կյանքի մասին: Ու չնայած ստեղծագործության համար այդպիսի անհրաճեճ ճվայների ղաճակությանը, Հայկ Կարաբախյանը, այնուամենայնիւ, հայ եւ օտար աղբյուրների մանրագրին վերճանություն կատարելով, ինչպես եւ

փանց զգացողությունը, աղա ֆաճերորդ դարի իրական «բազուկներին» բնորոճան հարցում անհայտորեն երեւում է նրա սուրբեկիճ ու կնամեճար մոնեցունը: Ունեճալով գեղարվեստական արժեքները գնահատելու բարճ ճաճակ այստեղ կարճես նա փոքրին ճահանջում է գեղագիտական ընդունված սանկունից առաջին ղաճ մեղելով ժամանակակից ճղամարդու վերաթերմունքն առհասարակ դեղի կիճը: Այս գիրքը լրացուցիչ դասիարակչական դաս է ուղղված հայ այրերին: Մեր ժամանակներում կիճը, ըստ հեղինակի, եթե սակավ շնորհ ունի կամ նույնիսկ չունի, միեւնույն է, նա «հայոց բազուկի» է իր ընճանիում, սիրած ամուսնու, ճղամարդու, զավակների համար: Հայկ Կարաբախյանը ճեճուն էր, որ անգամ 21-րդ դարի շեճին հաճախ ոճնահարում են կանանց իրավունքները: Ի՞նչ են նեւանկում մեր օրերում հեռուստատեսությամբ կան մամուլում բազմիցս արված հայտարարությունները: «Աւիսանի ենք հրավիրում 18-30 տարեկան բարեճես աղջիկներին»: Իսկ 30-ից բարճ սարհի կանայք ղիճանի չեճն արդյոք հասարակության համար: «Հայոց բազուկներն» ասես ընդգծում է նման կամայականությունների դեճ, ֆանգի հեղինակն իր

«Տիգրան Մեճը», «Արճավազը», «Արճաճեճը», «Բերթողահայրը», «Տրղաճ Մեճի խաճը», «Վաճազանը» եւ այլն: 30 տարուց ավելին նա աշխատել է Հայկական հանրագիտարանի խմբագրությունում: 1976 թ.-ից մինչեւ իր մահը (հոկտեճեր, 2001 թ.) նա այդ խմբագրության ղաճասպիտանաճու ֆառնողարն էր ու հանրագիտարանի 13 հասորների հրատարակչության գործում ունեցած վասակի համար 1988 թ. արճանացել է Հայաստանի ղեճական մրցանակի: Եվ եթե մի առիթով «Գրերի աշխարհում» ՀՀ ԳԱ ակադեմիկոս Սուրեն Երեւանցի, խոսելով «Բերթողահայրը» վեղի մասին, Հայկ Կարաբախյանին անվանել է հայկական Վալտեր Սկոտ, աղա այսօր «Հայոց բազուկները» գրի համար նրան իրավամբ կարել է համարել հայոց ղեճարկա: Գուրախություն մեզ ղիճի խոստովանել, որ գիրքը բարճանվելով անգլերեն, շուտով աշխարհի տարբեր ճայրերում ոչ միայն ակնաճանով կխոսեն հայ ժողովրդի բազուկների մասին, այլեւ առանճնակի ճերմությունը կիճեճեն հայ գրականության անխոճ ու մեճավասակ գրողին Հայկ Կարաբախյանին, որն այնպես մեճարել ու ասվածացնել գիճեր կնոջը:

ԱՆՆԱ ՏԱԿՈՐԱՆ

ՏԻԿՈՐ

Ռուսաստանի բաճերական մրցանակ Արմեն Չիզարխանյանին

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ԿԱՐՏ, ԱՐՄԵՆԻՅԵՆ: Մուսկվայում անցկացված Ռուսաստանի բաճերական արվեստի մրցանակաբաճխության ճյուրիի որոճանաթ բեճի մի խոսք վարդեճեճերին ճղած հեղինակավոր մրցանակներից մեկը շնորհվել է երեւանի Ասանիզալսկու անվան օտուսական բաճերակ նախկին եւ Մուսկվայի Մայակովսկու անվան բաճերակ ներկայիս դեռասան, ԽՍՀՄ եւ Հայկական ԽՍՀ ժողովրդական արճիս Արմեն Չիզարխանյանին:

Գարգեճի առթիվ ղաճասպիտանելով լրագրողների հարցերին, Չիզարխանյանն ասել է, որ բեճն իր կյանքն է, եւ ինչպես ինքն աղաում է կյանքում, այնպես էլ ղիճի ներկայաճա բեճում, այլաթես կյանքը կղաոճա անհեճաբիր: Իսկ մրցանակը, նրա խոսքերով, ավելի ղաճասպիտանաճու ղաճակաճություններ է ղուում իր ուսերին:

Սի հանք ճաճանաթյակ առաջ աշխատանքի թերումով սեղափոխվելով Մուսկվա, արճիսը չի կերել կաղը Երեւանի հեճ, որեղ ջնկել ու մեճացել է երկու-երեկ սարհն մեկ հյուրախաղերով այցելելով իր արվեստի երկրաճուներին: Վերջին շրջանում ներկայացումների է զալիս իր բաճերակ, իսկ անցյալ սարհ երկու անգամ է ժամանել երեւան թերելով իր լավագույն թեճաղությունները: Թեճ սարհն իրեն է անում (այս սարհ լրանում է արճիսի 67-ամյակը), Չիզարխանյանը շարունակում է ակնիվ գործունեությունը կիճուում: Ներկայումս նա հրավեր է սաճել նկարահանվելու օրթինաթիական բազմասերանոց մի ղիճում:

Արսիճե Խանճյանի նոր դերերը

Արսիճե Խանճյանը, որը ջանթ է կանացի ուճղ եւ բարդ կերպարների իր մարմնավորումներով, ցարդ դերեր էր սանճնել հիմնականում իր ամուսնու կանադահայ հայտնի ռեճիսոր Ասոճ Եղոյանի ղիճումներում:

Վերջին շրջանում, սակայն, նկարահանման առաջարկներ է սաճել նաեւ այլ կինոթեճադիճերից: Անցյալ հոկտեճերին, օրհնակ, Նյու Յորկի կինոնկարների փառասոճի օրերին ցուցադրվել է Բեթրին Բեյլայի «Ճեթ կըրը» («Գեր աղջիկ») ղիճը, որեղ Արսիճե մարմնավորել է ջղագրղա, կասողի արճահայտություններով իր աղջիկ զավակների ղիճիկական թերությունները ջաղրող մոր դերը: Իսկ դեկտեճերի վերջերին աներկյան «Սի-Բի-Ես» հեռուստակայանից ցուցադրվել է Բեն Ճինկլմանի «Ճորին Սարճեթս» («Օտարաղաճակներ») ժաղապեճը, որեղ նա սսանճնել է իր սիրական ներկայությամբ այլի ընկնող մի անճնավորության դերը:

Իսկ այճմ, ըստ կանադահայ «Աղազայ» շարաթաթերի, նրան է վստահվել գրական, մեակուրային եւ սեռական առումներով երիտասարդների կուոդը դարճած Անայիս Լիճի դերը, Ուոթ Գիսեճի մանկական «Մենթըրգ» («Գասիարակներ») կինոարիի հեթական ղիճում:

Նկարահանումները կատարվում են Եղմըթոնում: «Մենթըրգ» արի երեւակայական ղիճերում ղաճական նեւանավոր դեճերը «փոխաղվում են» մեր օրերը, որդեսգի իրենց խորհուրդներով օգնեն Այմըթին եւ Բիթըթին դիմազրակելու իրենց աճրա խնդիրները: Մեռական հա-

մարճակ ղաճնվաճների եւ հուճագությունների հոչակավոր հեղինակ Անայիս Լիճ սկզբնական շրջանում անհավանական, բայց հեճագայում բնակական «հանդուզն եւ ղաճանճ» ըմճություն է համարվել այդ կինոարիի համար, որեղ էլ յեճեճնից մինչեւ Չիճիզիսան կատարել են իրենց «ղաճականությունները»:

«Անայիսը չափազանց իրարամերճ խնդրահարույց կարճիների ճեղի ճղող անճնավորություն էր եղել, իր ժամանակակիցների համար: Խիստ հեճաբրական է նրան 14 տարեկան մանկամարդ մի աղջկա կուոդը դարճելը», ճեկել է Արսիճե «Եղմըթոն Սան» թերթին սկած իր հարցազրույցի ժամանակ հանգստացնելով ջողներից, որ ղիճը սեռական ուղղակի կամ անուղղակի ակնարկություններ չի ղարունակում: «Բիթըթը ղարգաղես ընճանկան արճեճերի եւ սկզբունքների նկատմամբ իր զգացումներն է ղեղում չափազանց փափկանկաճ մոնեցումներով», ասել է նա, ավելացնելով, որ մեճաղես ցնցվել է ներկա զճնվելով նորաճեության մի ցուցահանդեսի, որեղ շաճ բաց հավասներով եւ աներեւակայելի շղարով մանկամարդ աղջիկներ են հազուսներ ցուցադրել: «Իմանլով հանդերճ, որ ղարմանի-ղարմանիների մեջ խիստ վաճ են արճահայտված սեռական եւ զգայական հակումները, այնուամենայնիվ, զարմանալի եւ ճաճ էր ինճ համար ճեճնել այդ թղորի դրեւորումը թեճի վրա», խոստովանել է նա:

Ն. Օ.

ու դճվարին խնդիրների լուճումն է: Անկայն իրագորճման համար նույնպես հոգու զուանրներ են ղեճել եւ օրենքների հասկ համակարգ: Բացի այդ, ինչպես նեճե Նարեկ Սարգսյանը, երեճն երեւան են զալիս առաջին հայացից «ճարօրհնակ» խնդիրներ, հակակարճիներ: Օրինակ՝ ֆաղափ ղաճանկան մակուրային արճեճերի ղադադանման հարցում: Միեճ չէ, որ համընկնում են ֆաղափաթեճարանի եւ հուճարճանների ղադադանման միության կարճիները: Երեճն ֆաղափաթեճարանը կանգնում է նաեւ մեկ այլ երկընճարանի աղեճի ղադադանել՝ «Մեւան» հյուրանոցի շեճը որդես ղաճանկան շիտություն, թե՛ թույլատրել դրա փոխարեն նույն ճեղում կառուցել ժամանակակից շեճը մի հյուրանոց՝ մոտ 15 մլն դոլարի ներդրումով մասնավոր ղաճակահանի կողմից:

Մճավորականության հարուցած թղոր հարցերն էլ միանգամայն ճեղին էին լի մտահոգությամբ եւ հարազատ ֆաղան առավել առողջ ու բարվոճ ճեճելու արդար ցանկությամբ: Զաղափաթեճի թե՛ ղաճասպիտանները, թե՛ սեճական հարցաղումներն անկեղծ էին համակված լիարճել հասկացողությամբ, հիմնախնդիրների ողջ կարեւորությունը գիտակցելու եւ մայրաքաղաքին օգնության ջեճն մեկնելու ղաճաստակամությամբ: Այլ խնդիր է, որ, այդ, ղեճել է անհեճաճեղիորեն որոնել դրանց իրագորճման բյուրեճային ղիճանների եւ օրենսդրական դաճի լուճակներ:

Բոլոր ներկայեճերն միանեւանկորեն ղաղը էր, ֆաղաղ ֆաղաղ է նախ եւ առաջ իր բնակիչներով, իր մարդկանցով: Եվ աղալիներով վերին սաճաներին, այրուհանդերճ, ինքներս ջղանաճ յուրախանյուրս սեճական ուճերի ներաճին չափով սիրել, խնայել ու խնամել այն: Այս էր Արասահմանյանյան երկրների հեճ մեակուրային կաղերի միության կազմակերպած միջոցառման հիմնական գաղափարը, որն առավել ջերմացվել անընդմեջ մեղմ հնչող մեր ֆաղաճայր երեւանին նվիրված հայրենակեր երգերով:

ԹԱՄԱՐ ՏԱԿՈՐԱՆ

ԱՍՏՂԱ գուշակ 7 մարտ

ԽՈՅ

Օրը կարող է լինել բարդություններով լի եւ շատ ծանր: Ենթադրյալ մեծությամբ ցածր մակարդակի վրա է: Հնարավոր է հոգնածության ժամանակավոր զգացում: Հանցանքներ չըստեղծել նյարդայնություն եւ յուրօրինակություն: Գործել հին, փորձված եղանակով: Հախորդություններն անցողիկ են:

ՅՈՒՆ

Ամենապատիվ եւ հասկանալի առեւտրային գործունեությամբ զբաղվող ցույցերի համար: Կենսական ներուժը չափազանց ցածր մակարդակի վրա է: Դրա հետևանքով ամեն սեռակ բնույթները կլինեն դժվար, իսկ արդյունքները չեն համադասասխանի գործադրված ջանքերին: Խորհուրդ է տրվում լինել համբերասար:

ԵՐԿՐԱՌՅԱԿՆԵՐ

Օրը խոստանում է կենսական իրեցանքի եւ սկզբունքների ազդեցությունը, սեռական էներգիայի փոխակերպումը: Չեն բացառվում վնասվածքները, խոչը սկանդալները կամ վաղեմի դարձյալի հետ հարաբերությունների խզումը: Խորհուրդ է տրվում օրն անցկացնել մոտիկ ընկերների հետ, խոսակցել գործարար բնույթների:

ԽԵՅՁԵՏԻՆ

Հնարավոր են հանելի անակնկալներ, ընթացիկ համարում, ազգականների այցելություններ, ընթացիկ փոփոխվող տնտեսական իրավիճակներ: Մոտ առաջայում չեն բացառվում ծեր ֆինանսական դրության բարդացումը եւ անձնական կյանքում բացասական միտումների ուժեղացումը: Համբերասար եղև:

ԱՅՈՒԹ

Աշխատավայրում կամ գործընկերների հետ հարաբերություններում հնարավոր են բյուրեղացումներ, որոնք կարող են բացասաբար ազդել ծեր ինքնագնահատության եւ առողջական վիճակի վրա: Այսօր գերլարումը հասկանալի վնասվածք է կենսական ներուժի թուլացման դասճանով: Մի հրաժարվել մեծավորների եւ ընկերների օգնությունից:

ԿՈՒՅՍ

Այսօր ձեզ ստատում են բյուրեղացումներ եւ բարդություններ: Անհիմն մեղադրանքներ կամ ֆինանսական դասողությունները կարող են ձեզ համբերությունից հանել: Բացառված չէ, որ համեստությունը ձեզ խանգարում է զբաղեցնել այն տեղը, որին իրավամբ արժանի եք:

ԿՇԵՌ

Օրն այնի է ընկնում հոգեւոր վերափոխմամբ: Չեր մեջ կուծեղանալ իրադարձությունների համադրական ընկալման ունակությունը: Թեբեւ կարողանալ անսխալ կանխագուշակել մոտ առաջայի իրադարձությունները: Չեզ կհաջողվի զսնել ընկերներից մեկի առաջադրած խնդիր լուծումը: Կյանքի ուղին փոխօգնություն է:

ԿԱՐԻՃ

Միանգամայն հնարավոր է, որ այն մարդը, ումից կախման մեջ եք, դժգոհ է ձեզանից եւ բացասաբար է ազդում ձեր դրության վրա: Օրվա երկուրդ կեսը կարիճներին կրեք խաղաղություն եւ անդոր: Խորհուրդ է տրվում ընթացիկ փոփոխվող սոն կազմակերպել մրցույթներով եւ այլ զվարճանքներով:

ԱՂԵՂՆԱԿՈՐ

Օրը խորհրդանշում է կենսական եւ սեղծագործական ուժերի հորդում ու աճ: ճանաչումը եւ հաջողությունը վստահություն կնեբեն չեն սեփական ուժերի եւ առաջայի հանդեպ, ինչպես նաեւ կօզնեն ազատվել հիվանդություններից, բարեկալել նյարդային համակարգի ընդհանուր վիճակը:

ԱՅՈՒԹՅՈՒՐ

Ամենապատիվ եւ գործարարության, ամեն սեռակ գործունեությունների համար: Հենց այսօր տեղի ունեցած սոն ծանրությունները կարող են բացասական հետևանքներ ունենալ: Աստղերը խորհուրդ են տալիս ձեռնդրի մնալ դրամական ներդրումներից, քանի որ ակնկալվող օգուտը կարող է խաբուսիկ լինել:

ՋՐՀՈՍ

Կանացի էներգիայի փոխակերպման օր է: Կին ցրիսուների կենսական եռանդն սկսում է աճել: Նրանք այսօր ի վիճակի են լուծելու նույնիսկ ամենաբարդ խնդիրները, կարող են համոզել բերել սեղծագործական ձիրքեր, անկախ նրանից, թե իրենց աշխատանքն ունի սեղծագործական բնույթ, թե՛ ոչ:

ՉԿՆԵՐ

Հավանական է, որ համայնության հետ հանդիպում ունենալուց հետո դուր լավատեսության խոչը չիցիբ ստանալ: Բացառված չէ, որ համագործակցության առաջարկներ ստանալ ամեն կողմից: Աստղերը խորհուրդ են տալիս վճարակալներն ձեռնամուկ լինել առաջարկված գործերին եւ բաց չթողնել հաջողության հնարավորությունը:

ԽՍՆՆԱՆՈՅ

Ոսպով եւ սնկով ապուր

Անհրաժեշտ մթեր
200 գ ոսպ, 3 բաժակ սնկաջուր, 50 գ չորացրած սունկ, 1 գլուխ սոխ, 100 գ կարագ, 3 ձվի դեղնուց, 1 բաժակ թթվասեր կամ սերուց՝ ըստ ճաշակի:

Պատրաստման եղանակը
Ոսպը խաբել ինչ ֆանակությամբ ցրում, ավելացնել կարագը: Ոսպը փակելուց րեւ մաղի մեջ տրեւել եւ առանձին եփած սնկաջուրով բացել: Սունկը սնկաջուրից չհանել: Մոլորին ավելացնել սոխեռած: Թթվասերը կամ սերուցը խառնել դեղնուցներին, սաքցված զազվածը լցնել աղուրի մեջ, չթողնել եռա, որոտեպի դեղնուցները չլողանան:

Ձրաներկ պլակա- տի հա- մար	Շուն հաֆ. կատու	2	1	
Պատրիկ ... «Ուր- վականը»	Գերանդու «զոհ»	ա	Կինը ծննդա- բերելուց առաջ	
«Ձնած» բազուկի	«Մայրիկ» ֆիլմի հերոսը	ո	Ըն- գավիթ, Գ. Նոյնի	
Ազաբան- գեղուն «ի պաշ- տոնե»	Հավեր- ժության «փոշե- հատիկ»	ե	Քարտեզ- ների «ալբոմ»	
Հինգ մատների դրոշմ երեսին	Հանգանք, ակա- նատես	կ	«Բոբաս- ներով» թուրակը (մուլտ.)	
Ֆինիշի «սկիզբը»	Վրան, քողտիկ, հյուղակ	ե	Նանա- պար- հային աղետ	
1	Պուգա- լովա ... Բորիսի	ա	«Չվիժ- կացու»	
2	«Չվիժ- կացու»	լ	Նախնա- դարյան բնակա- րան	
3	«Մի կա- թիլ ...»	ա	Նեմգու- թյուն, խաղա- վանք, ...	
1	Փամ- փուշտի ստրուն բաղադրիչ	բ	Չիլո մեջքին	
«Ձունդ» պաս	«Մուտ- հեծա- նիկ»	ղ	Այդտեղով գուրբանն է «անցել»	
3	Դոն Կոլոտեմե, Ալ ...	կ	Եւ երկրա- գնդի, եւ մագնիսի	
Լուծա դրամ, ցենտ ...	Լուծա դրամ, ցենտ ...	ա	Արական, իզական	
«Ալեհեր» եղանակ	Գառան մայրը	բ	Պոռոյան փողոցի «բլուրը»	
60-ական- ների ֆրանսիա- ցի երգիչ	«Ոսկե այծքա- ղի» ան- հազը	ն	Ալիսան եստրա- դայի աշ- խարհում	
Բժշկի այցելուն	... Տրա- վոլտա	ո	3	
3	3	ա	3	

ՀԱՐՉԱԽՈՒՅՉ

Թուրք հասարակության միայն 21 տոկոսն է համակրում նախագահ Բուչին

ԱՄՆ-Թուրքիա դաշինքին այնպիսի կարեւորություն է տրվում, որ ամերիկյան կառավարությունը հետևողականորեն այլ է փակում մարդու իրավունքների թուրքական ոսնահարունների վրա, ինչպես սեփական լիցենզիայի տարածմանը չի ենթարկվում, որը հարկեր կամ հրահանգներ, այնպես էլ հարեան լիցենզիաների կիրառում, Գուլասանի, Իրաքի, Իրանի, Սիրիայի եւ Գայանայի դեմ, գրում է «Կալիֆոռնիա կոնտրիբյու» հրատարակչի Գարուս Սասունյանը: Թուրքիայի հետ «բարեկամության» դասճանով ԱՄՆ կառավարությունն ակամատաբար է Գայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու քոլոր փորձերը, ահամարում Գյուլիսային կիրառելի օկուպացիան, բողոքները չալիս ինչպես Իրաքի, այնպես էլ Թուրքիայի Իրիդի լայնածավալ կոստուծներին:

Ամերիկյան հեղինակավոր «Գեյլաի» կազմակերպությունը փաստում է թուրք-ամերիկյան բարեկամության առատելը եւ բացահայտում, թե իրականում ինչ կարծիք ունի թուրք հասարակությունը ԱՄՆ-ի մասին, գրում է Սասունյանը ներկայացնելով փնտրված թուրքիայում «Գեյլաի փոլի» անցկացրած սոցիոլոգիական հարցումները:

Թուրք հասարակության միայն 40 տոկոսն ունի ԱՄՆ-ի մասին բարյացա-

կամ կարծիք, միայն 46 տոկոսն է հավաստում, որ սեփական իրավունքները են արարները, միայն 19 տոկոսն է ասում, որ Աֆղանստանում ԱՄՆ ռազմական գործողությունները «բարոյալի են արդարացված» են, եւ միայն 21 տոկոսն է համակրում նախագահ Բուչին:

Սոցիոլոգիական այս հարցումները վերջնականապես մերկացնում են թուրք-ամերիկյան բարեկամության առատելը, գրում է Սասունյանը եւ առաջարկում հայկական լրբրիսական կազմակերպություններին հարցումների արդյունքներն ուղարկել ամերիկյան մամուլին, Կոնգրեսի ներկայացուցիչների դալաի եւ Սենատի յուրաքանչյուր անդամի: Ամերիկյան կառավարությունը Թուրքիայի հանդեմ գործում է նույն սխալը, ինչը ժամանակին անում էր Իրանի Եաի հանդեմ: Իրանի եւ այլ լիցենզիաների նկատմամբ նման սխալ փողականության դասճանով ԱՄՆ-ը մեծ զինվորացի: Գեռեսու ու չէ դադարեցնելու ամերիկյան ռոյալ եւ աղարդուն փողականությունը, խնայել միլիոնավոր դոլարներ, որոնք հավանաբար կհարուցակեն հոսել մի Բուչին թուրք գեր կասուների գրդանները, եզրափակում է «Կալիֆոռնիա կոնտրիբյու» հրատարակիչը:

ՄՈՍԿՎԱ

Միսրոֆանովն առաջարկեց ռմբակոծել Պանկիսը

Սակայն Պետրոսյան ընդունեց ավելի մեղմ հայտարարություն

Վրաստանի նախագահ էդուարդ Շեւարճանեն երկ կառավարության նիստում ՈՂ Պետրոսյանի նույն օրն ընդունած հայտարարությունը որակեց «հիստերիկ»: Շեւարճանեն հիշեցրեց, որ Վրաստանն ինքնիշխան լիցենզիաներ է հետաքար իրավունք ունի ձեռնարկելու ցանկացած Բայլեր, այդ թվում ռազմական ոլորտում, իսկ ռուս խորհրդարանականների կարծիքը չի հետաքրքրում Թրիլիսի իշխանություններին:

Պետրոսյան ընդունեց «Վրաստանի սարածում ԱՄՆ ռազմական ներկայացուցչության հետ կառավար խնդիրների մասին» հայտարարության նախագիծ: Գայարարության մեջ ավելում է, որ Պետրոսյան Վրաստանի ի-

րավիճակի զարգացումների վերաբերյալ արահայտում է լուրջ սազնադ: Պետրոսյանը ընդգծում են, որ Պանկիսի կիրճում՝ Ռուսաստանի սահմանին, միջազգային ահաբեկիչների համախմբումն իրական սղառնալի է Ռուսաստանի անվանագուրջանը, Վրաստանում միջազգային ահաբեկիչների ներկայությունը վրացաբխազական եւ վրաց-օսական համարարությունների նոր լարվածության վանգ է դարունակում: Այդ առումով, ավելում է հայտարարության մեջ, Պետրոսյան ողջունում է Արխազիայի եւ Գարավային Օսիայի դեկլարարության ու ժողովրդի Ռուսաստանի հետ առավել սեր հարաբերություններ հաստատելու հետևողական

դիրմուռումը: Ռուս դումայականները կարծում են, որ նման հարաբերությունների հաստատումը եւ զարգացումը, այդ թվում անվանագուրջան ոլորտում, չեն հակասում Վրաստանի սարածային ամբողջականության դաիդանան սկզբունքներին: Գայարարությանը կողմ է կվեարկել 364 դասգամավոր, 3 դեմ է 0 ձեռնդաի ձայներով:

Պետրոսյանը մեծեցին Ալեկսեյ Միսրոֆանովի երկու ուղղումները՝ ժամանակակից ռազմական սեխնիկայով ռմբակոծել Պանկիսի կիրճի ահաբեկական բազաները, ինչպես ԱՄՆ-ն է անում Աֆղանստանում, եւ սնեստական Երափակման ենթակել Վրաստան:

NGO STRENGTHENING PROGRAM

World Learning/Armenia

ՀԿ ՀՋՈՐԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Համախարհային ուսուցում/Գայասան

Position open at World Learning Armenia

The World Learning/ NGO Strengthening Program in Armenia, funded by the United States Agency for International Development (USAID), concentrates on increasing the organizational capacity of the NGO (Non-governmental Organization) sector in Armenia. World Learning currently announces a vacancy for the position of a **chief accountant**.

RESPONSIBILITIES:

1. Office accounting

- Maintain accounts as required under Armenian law, includes:
 - Monthly Tax calculations and remittances
 - Official Government cash book
 - Maintain general ledger under Armenian accounting system.
 - Periodic Financial reports preparation and submission

- Review payment requests for accuracy and prepare check vouchers for signature
- Oversee office cash and accounts of regional offices
- Process staff payroll and taxes

2. Office administration

- Oversee procurement and purchasing (subject to Finance Manager approval)
- Legal affairs: leases, registration issues
- Supervise administrative staff
- Draw up employment contracts and other necessary agreements

REQUIRED QUALIFICATIONS:

- Advanced degree in accounting or finance
- Minimum three to five years of experience in accounting and management, preferably in an international organization
- Understanding and practical application of accounting and financial requirements of Armenian tax laws.
- Excellent knowledge of Armenian and English, Russian would be a plus. (Working language of the program is English).

Interested candidates should submit curriculum vitae (CV) stating the position applied for and names of three professional references in hard copy no later than **5 PM on 18 March 2002** to World Learning's Yerevan office at **24 Moskovyan St, apt. 1**. Candidates may consult the web site <http://www.worldlearning.am> for more information. Only short listed candidates will be consulted.

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

«Սարգիս Սանուկյան» անհասական ձեռնարկությունը գրանցված ՀՎՀԳ 25250096, Խորհրդայինի լիցենզիայի կողմից, վկայական ՕՍԱ 069318, գրանցման համարը 282.05995, գրանցման ամսաթիվը 13.12.2001 թ., սրված 09.07.1998 թ. 005:

Պատասխանելու 2 ամսվա ընթացում դիմեն լուծարային հանձնաժողովին 63-28-34:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱԶԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENIAN RED CROSS SOCIETY АРМЯНСКОЕ ОБЩЕСТВО КРАСНОГО КРЕСТА

Հայկական կարմիր խաչի ընկերությունը (ՀԿԽԸ), որը գտնվում է Պարոնյան 21 հասցեում, հայտարարում է բաց մրցույթ:

Մրցույթում հաղթող ճանաչված մասնակցին սահմանված կարգով կառաջարկվի կնքել «Մարդասիրական ծրագրի Երջանակներում սարբեր սեսակի դեղորայի մասակարան» գնման դայանագիր:

Մրցույթի հրավեր սանալու համար անհրաժեշտ է դիմել դասվիրասուին սույն հայտարարությունը հրադարակելու օրվան հաջորդող օրվանից հաւված 8-րդ օրը, ժամը 15:00-ը:

Մասնակիցների որակավորման սվյալների մրցույթի հրավերով սահմանված դայանաներին համադասասխանությունը գնահատելու համար, մասնակիցները լիցենզիա տրամադրողներին ներկայացնեն մրցույթի հրավերով նախատեսված փաստաթղթեր:

Պայմաններին ծանոթանալու համար խնդրում են գնալ հաիարել 53 83 67:

ԵՏԱՂ ՎԱՃԱՐՎՈՒՄ Է

Երեւան փողաի կենտրոնում 80 մ² կիսանկուղային սարած: Եռաֆազ հոսանք, ջուրը մեական: Հարմար է օֆիսի, սաունայի, բարի եւ այլ օբյեկտներ կառուցելու համար:

Հեռ. 529-353, քրք. (09)429353 Գինը \$20.000

ԱՇԽԱՏԱՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿ

Օրաբերի սնորեկությունը հրավիրում է բերի վաճառուվ գրադվող անձանց եւ գովազդային գործակալների փոխափակվես համագործակցության:

Հեռ. 52-93-53:

Фиксированные цены до аэропорта. Предоставляются водители для вождения ваших машин

1 км - 70 драм

КРУГЛОСУТОЧНО
Машина подьедет к клиенту бесплатно

Музыкальный заказ на radio VAN FM 103.0

540044

ՐԱԴԻՍ ԲԱՆ՝ ՐԱԴԻՍ ԲԱՆ՝ ՐԱԴԻՍ ԲԱՆ՝ ՐԱԴԻՍ ԲԱՆ՝ ՐԱԴԻՍ ԲԱՆ՝ ՐԱԴԻՍ ԲԱՆ՝

PROJECT RADIO STATION "RADIO VAN" FM 103.0 "Золотая Лира" конкурс на лучшую армянскую песню года

Каждую неделю популярные ведущие "Радиостанции Ван" знакомят Вас с пятью песнями, которые исполняются отечественными исполнителями. С понедельника по пятницу на 103.0 FM-волне "РАДИО ВАН" Вы можете познакомиться с этими песнями, судьба одной из которых решится в субботу!

Только в субботу в 17.00 в прямом эфире радиостанции "РАДИО ВАН" Вы можете выбрать самую лучшую песню недели, отдав за нее свой голос! Последняя суббота месяца - хит-парад месяца! Конец года - хит парад года и заключительный Гала-концерт, в котором примут участие 12 лучших песен года!

"Золотая Лира" - это конкурс песен, которые выбирает народ!